

eò meliorem excusationem , si urgeretur à iudicibus , maximè *secularibus* , ad jurandum , dicendo : *libenter vellem , sed puniret à Domino Papá , si jurarem , sine veniá* : & sic non poterant iudices eos afficere pœnâ nolentium jurare de calumniâ : *cùm enim non stat per eum , ad quem pertinet , quò minùs conditio impleatur , haberi debet perinde , ac si impleta fuisset*. R. J. 66. in 6. D. Potest esse : neque enim ego credo , quod ipsi clerici valdè proclives fuerint ad jurandum de calumniâ , ut *propter eos coërcendos* hæc clausula pœnalis debuerit adijci : ergò *propter iudices* videtur adjecta esse ; ne post-hac compellerent illos , quibus , nequidem volentibus , licet jurare absque licentiâ. C. Sed quomodo punirentur transgressores ? D. Pœna non exprimitur , neque h'c , neque alibi in canonibus : itaque *arbitrio Papæ* reservatur : Episcopus potuisset puniri interdicto ingressûs in Ecclesiam : Abbas suspensione ab administratione : clericus suspensione ab ordine , aut ab officio , & beneficio , secundùm ordinarias regulas de quantitate pœnarum.

Cætera dabuntur in primâ disputatione post ferias.

EX JURE GENTIUM.

Textus.

Pro de relicto habetur , quod dominus eâ mente abiecit , ut id in numero rerum suarum esse nolit. §. 47. Inst. de R. D.

Scholion.

- I. *Abjicere* dicit aliquod factum domini; quò etiam pertinet *desertio* rei immobilis.
- II. Itaque *sine facto domini* res ejus videri non potest *derelicta*. Arg. l. 11. ff. de R. J.
- III. Hoc factum vel est *sponte volentis*, vel *inviti*, ac *dolentis jacturam*. Arg. l. 43. §. 10. & 11. ff. de furt.
- IV. Primum inducit justam *derelictionis* fidem; non secundum, licet abjiciens desperet copiam recuperandi.
- V. In eadem mente benè stant simul, *impossibilitas*, ut ipse dominus recuperet abjectum, & *retentio domini* cum desiderio recuperandæ possessionis.

Casuum ex his principiis resolutio.

- Ex 1mo, 2do, 3to, 4to
- a.) Quæ de rhedâ currente non-intelligentibus dominis cadunt, non sunt habenda pro derelictis. §. ult. Inst. de R. D., nec
  - b.) Ligna, quæ vi aquarum longiùs abripiuntur. Arg. l. 8. §. ult. ff. famil. ercis.,
  - & c.) Porcus faucibus lupi à venatore ereptus, licet aliàs eum nunquam recuperaturus fuisset dominus. l. 44. ff. de A. R. D.
- Ampliatio. Hæc vera sunt, quamvisprehendens talia ignoraret, cujus sint. l. 43. §. 5. ff. de furt.
- a.) Machinæ bellicæ, & horrea annonaria, quæ hoste imminente ab exercitu deseruntur, non fiunt alterius occupantis, quàm ipsiusmet hostis.
  - b.) Quæ *destruendi animo* projiciuntur in flumen, aut flammis committuntur, ut sæpè fit in bellis, sunt cujusvis primò capientis:
  - c.) Non autem, quæ solius navis levandæ causâ. l. 9. §. ult. ff. de A. R. D. l. 1. §. 8. l. 8. ff. de leg. Rbod. l. 7. ff. pro derelict.

Excipe. Nisi talia fuerint, quæ dominus scit *statim ex ipsâ projectione fore peritura*. l. 43. §. 11. ff. *de furt.*

d.) Propter hoc solum, quod dominus res naufragas, non nisi *maximo periculo*, aut *sumptibus rei æstimationem æquantibus*, recuperare potuisset, non debet concludi ad animum derelinquendi.

EX JURE CANONICO.

Ad Tit. XXV. lib. II.

Excipiens non videtur fateri ea, quæ logicè includuntur in exceptione. *Cap. 6. b. t.*

Ad Tit. XXVI.

Præscriptio obligationis *faciendi* non procedit cum malâ fide; secus est in obligatione *patiendi*.

Ad Tit. XXVII.

Privata scientia non potest movere judicem, ut *secundum eam* pronunciet, impedit tamen, quò minus falsæ probationes animum ejus moveant ad pronuntiandum *secundum illas*, sive in civili, sive in criminali causâ, sive res sit magni, sive parvi momenti.

Ad Tit. XXVIII.

Clausula: *appellatione remotâ*, si de facto constiterit, removet etiam *probabilem* appellationem, & generaliter *omnem*, quæ à jure non *indulgetur expressè*. cap. 53. h. t.

Ad Tit. XXIX.

Beneficium, *clericis* peregrinantibus hîc concessum, competit etiam *laicis*.

Ad Tit. ult.

Si confirmatio detur *in formâ communi*, particula *sicut* importat *conditionem*, sine quâ non: si autem in formâ *specificâ*, idem vult, ac *quia*.

Casus Canonicus.

Episcopus Germaniæ sine consensu Capituli territorium, sibi cum